

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ✓ กระทบ ท่องธรรมชาติ และคณะ. การปกครองและการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ✓ กรุณา กิจชัยน. "ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกคนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, 2517.
- ✓ เกษม ศิริสัมพันธ์. "ปัจจุบัน อนาคตของรัฐสภาไทย." ประชาธิปไตย (4 กันยายน 2519): 3-5.
- แก้วตา คณะวรรณ. "ค่านิยมของคนไทยกับหลักการประชาธิปไตย" คุรุปริทัศน์ 4 (มกราคม 2522): 39-42.
- ✓ โกวินท์ วรพิพัฒน์. "หลักสูตรใหม่ ภาพปัญหาและอุปสรรค." วิทยากร 79 (ตุลาคม-ธันวาคม 2524): 59-61.
- จันทนา ตั้งสุวรรณพานิช. "การใช้แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. "มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, 2514.
- แจ่มจันทร์ ปรีชาวิชัย. "ปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรีในการใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2521." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, 2521.
- นายศิลป์ เขียวชาญพิทักษ์. "พฤติกรรมผู้นำ." วารสารเพิ่มผลผลิต. 15 (ตุลาคม 2519): 7.
- ชนะ นิลรัตน์. "การศึกษาศักยภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต 2." ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, 2519.
- ชัยนาท นาคบุบผา. "ความสัมพันธ์ของผลการเรียนกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการสภานักเรียน ในโรงเรียนรัฐบาลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- ชัยสิทธิ์ สีนสมบูรณ์ทอง. "ประชาธิปไตยในสังคมไทย." วารสารพัฒนาชุมชน 7 (พฤศจิกายน 2520): 1242-1248.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. การบริหารกิจการนักเรียน. สงขลา : แผนกเอกสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2521.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาประสานมิตร, 2516.
- ช้วนนา บุญสุริยพันธ์. "การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาระหว่างโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรปกติ." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2524.
- คาร์ตัน อุทัยพยัคฆ์. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2524.

- ✓ **ติโรก** ตั้งสายัณห์. "ศึกษาลกการ สอนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีต่อลักษณะความเป็นผู้นำ และการคิดแบบอเนกนัย เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนโดยทั่วไป." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517.
- ✓ **เดโช** สนวนานท์. จิตวิทยาสังคม. พระนคร : โอเดียนสโตร์, 2520.
- ✓ **ทองพูน** บุษผาพรหม. "บทบาทของโรงเรียนในการพัฒนาประชาธิปไตย." วิทยาสาร 20 (เมษายน 2512): 34-36.
- ✓ **ทองสุข** รัตนทรย์วงศ์. "ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครและธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506.
- ✓ **สว่างศักดิ์** หมั่นจักร และศรีสง่า กรรณสูตร. จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : พัทธอักษร, 2523.
- นภาพร** โกศลวัฒน์. "ศิลปการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ." วารสารบริหารธุรกิจ. 3 (ตุลาคม-ธันวาคม 2521): 25-38.
- บัญชา** แก้วเกตุทอง. ผู้นำการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2523.
- บุญธรรม** กิจปรีศามวิสุทธิ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร, 2524.
- บุษผา** สิงห์คำ. "การศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, 2522.
- ประชุม** บุญประคอง. "ความกดดันทางการเมืองของไทยยังไม่แน่นอน." เทศกาลบาล 73 (ตุลาคม 2521): 758-763.
- ✓ **ประมต** เล็กสวาสดี. "ความสัมพันธ์ระหว่างกรอบมเดียงคู การฟังผู้น พดติกรรม ความเป็นผู้นำและความรู้ลึกรับผิดชอบ." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517.

- ประคัม นิลพังงา. กิจกรรมรวมหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : แพรวพิทยา, 2524.
- ประคัม ธิวบเจริญ และคณะ. การบริหารการศึกษาว่าด้วยการบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต.
- ประณม ชาญสรณ์. "ประมุขศิลป์หรือศิลป์ของการเป็นผู้นำ." การประชาสงเคราะห์ 18 (ธันวาคม 2516): 1-7.
- ประยุทธ์ สุวรรณโกภา. "ปัญหาประชาธิปไตยของไทย." วารสารพัฒนาชุมชน 16 (กรกฎาคม 2520): 18-23.
- ประวิทย์ อรรถวิเวก. "มโนทัศน์เกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. "สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย : เสรีภาพและความเสมอภาค" ใน แนวทางประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : กรมประชาสัมพันธ์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2523.
- ผจง คุรุชิตถานนท์. "การศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2521.
- พนม สมอารีย์. กลุ่มสัมพันธ์. กอวิสินธุ์ : จินตทัศน์การพิมพ์, 2522.
- พัชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. นนทบุรี : สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2522.
- ไพฑูริย์ จันทยศ. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนตามแนวหลักสูตรใหม่ ระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521. เชียงราย : หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดเชียงราย, 2524.
(โรเนียว)
- มาลีนิ คุลมาตย์. "การเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พ.ศ.2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

มงคล พรหมรัตน์. "ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการปกครองประเทศ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

ยาใจ วีระชาติ. "การศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในภาคตะวันออก." ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, 2521.

เขาวภา เคชะคุปต์. "ภาวะความเป็นผู้นำ." ใน กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1 หน้า 129-134. ทิศนา แคมมณี บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : บุรพาตีฬการพิมพ์, 2522.

✓ รัญจวน คำวชิรพันธ์. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร." ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, 2524.

รัศมี ภิบาลแทน. "การศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในภาคใต้." ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, 2521.

✓ วันเพ็ญ อายุการ. "การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกกับบุคลิกภาพ เก็บตัวแสดงตัวกับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512.

วิชากร, กรม. พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2514.

วินิจ เกตุขำ. "การศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.

- ✓ วิจารณ์ ยงเจริญ. "ปัญหาการสอนกลุ่ม เสริมสร้างลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วิจารณ์ อัครวณิช. "ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- วรรณวิมล หนิมพานิช. "มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- วิไล โบว์เสวีวงศ์. "ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- วิระวรรณ พิบูลย์. "ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- ✓ วัชรบุท วิเชียรโชติ และคณะ. ความเกรงใจในคนไทย. กรุงเทพมหานคร : รายงานการวิจัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.
- ✓ ศิริกาญจน์ โกศล. "วินัยในห้องเรียนกับความเชื่อของครู." ประชาศึกษา 31 (พฤศจิกายน 2522): 21-23.
- สถิตย์ จิตตะนาดี. "ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุบลราชธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- สวัสดิ์ สุนทรรังสี. "ประชาชน อุดมการณ์และผู้นำของสังคมไทย." พัฒนบริหารศาสตร์สาร 13 (ตุลาคม 2516): 439-463.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2524.

สุจิตรา จงอยู่สุข. "การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเรื่องประชาธิปไตยของนักเรียน
ในโรงเรียนทดลองระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.
2503 กับนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตร 2521." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

✓ สุจินต์ ปรีชามารอด. "ความคิดสร้างสรรค์ ความสนใจและลักษณะความเป็นผู้นำของ
นักเรียนที่ประพฤติดีตามและขัดกับสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3."
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516.

✓ สุนทร โคตรบรรเทา. "การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดพระนครและธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506.

สมบุญ ขวัญเย็น. "การศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนในภาคใต้." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บางเขน, 2521.

✓ สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. "การคิดเป็นทำเป็น." สารพัฒนาหลักสูตร 1 (ธันวาคม 2524):
14-15.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. "คุณค่าของการปกครองระบอบประชาธิปไตย : ในแนวทาง
ประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : กรมประชาสัมพันธ์สำนักงาน
เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2523.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2521.

✓ การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สมพงษ์ ยวงคำ. "ผู้นำ" ประชาบาล 12 (พฤษภาคม 2522): 14-15.

- ✓ สมพงษ์ รุจิรวรรณ. "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำ ความตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร พิมพ์, 2522.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ✓ สมาลี เลขเกาะ. "เจตคติของอาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- สุรศักดิ์ หลาบลมาลา. วิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2523.
- ✓ สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2525.
- เสถียร เหลืองอร่าม. หลักมนุษยสัมพันธ์ต่อการบริหารงานในองค์กร. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2519.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 พิษณุโลก : แผนกเอกสารการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2521.
- อนันต์ แจงกลับ. หลักเบื้องต้นทางการบริหาร. พระนคร : โอเคียนสโตร์, 2514.
- ✓ อภิลักษณ์ วงษา. "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517.
- อรุณ วัชรธรรม. ศิลปศาสตร์ของนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2520.

อรุณ วัชรธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2522.

อารมณี จินดาพันธ์. "พฤติกรรมผู้นำ." การศึกษาเอกชน 6 (พฤษภาคม 2524):
11-12.

✓ อุดม ลำอังกฤด. "ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเคร่งครัดและความเชื่อมั่นในตนเอง
ของวัยรุ่นในภาคกลาง." ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

✓ อรวรรณ พนาพันธ์. "การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

เอกสารอื่น ๆ

สุมน อมรวิวัฒน์ : สัมภาษณ์ 8 ธันวาคม 2525

ภาษาอังกฤษ

Carter V, Good. Dictionary of Education. 3 d. ed. New York :
McGraw-Hill Book, 1973.

Claude J. Bartlett. "Dimension of Leadership behavior in Classroom
Discussion Group." Journal of Educational Psychology.
50(December 1959) : 280-281.

Hurlock, E.B. Child Development. New York : McGraw-Hill Book Company,
1964.

Ord Way Tead. The Art of Leadership. New York : McGraw-Hill Book
Company, 1955.

Peck, R.F., and Havinghurst, R.J. Child development and personality.
New York : John Willey & Sons Inc, 1963.

Ralph M. Stogdill. Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research. New York : McGraw-Hill Book, 1974.

Solomon Ben. Leadership of Youth. New York : Youth Service Inc, 1950.

Torrance, E.P. Guiding Creative Talent. London : Prentice-Hall Inc, 1962.

Yee, Albert H. Social Interaction in Educational Settings. London : Prentice-Hall Inc, 1971.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนม ทินกร ณ อยุธยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา เทพบริรักษ์
3. อาจารย์ไพฑูรย์ จันทยศ
4. คุณเฉลิมพล ชิคเครือ
5. คุณสุริยา จารยะพันธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

สูตรที่ใช้ในการวิจัยและวิธีคำนวณ

การทดสอบค่า Z - test

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนักเรียนโรงเรียนในโครงการ
จัดกิจกรรมประชาธิปไตยกับโรงเรียนธรรมดา

ภาวะผู้นำของนักเรียน	ตัวอย่างประชากร N	มัธยัมเลขคณิต \bar{X}	S _X
โรงเรียนในโครงการจัดกิจกรรม	267	112.28	9.84
โรงเรียนธรรมดา	233	114.53	11.12

- ตั้งสมมุติฐาน $M_1 = M_2$
- คำนวณความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของภาวะผู้นำของนักเรียนใน
โรงเรียนธรรมดา

$$\sigma_{\bar{X}_1} = \frac{11.12}{\sqrt{233-1}} = .73$$

- คำนวณความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของภาวะผู้นำของนักเรียนใน
โรงเรียนในโครงการจัดกิจกรรมประชาธิปไตย

$$\sigma_{\bar{X}_2} = \frac{9.84}{267} = .60$$

- คำนวณอัตราส่วนวิกฤติ

$$\begin{aligned}
 Z &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\sigma_{\bar{X}_1}^2 + \sigma_{\bar{X}_2}^2}} \\
 &= \frac{114.53 - 112.28}{\sqrt{(.73)^2 + (.60)^2}} \\
 &= \frac{2.25}{.94} \\
 &= 2.39
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ค.

แบบสัมภาษณ์

ในทัศนะของท่าน ท่านคิดว่า คุณสมบัติใดที่จำเป็นและสำคัญสำหรับผู้นำ
(โปรดเรียงลำดับตามความสำคัญ)

- ความรับผิดชอบ
- ความสามารถในการตัดสินใจ ความเด็ดเดี่ยว
- ความเชื่อมั่นในตนเองและความมีระเบียบวินัย
- ความรอบรู้ในหลักวิชา รู้วิธีทำงานให้เสร็จโดยเร็ว(มีแผนงาน)
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ความกระตือรือร้นในการทำงาน
- ความรอบคอบ
- ไม่เห็นแก่ตัว เป็นที่พึ่งและไว้วางใจได้
- มีอารมณ์ขัน รู้จักปรับตัวและไม่วิตกกังวลจนเกินไป
- มีคุณธรรม (ซื่อสัตย์, ยุติธรรม, เมตตา, กรุณา, มุทิตา, อุเบกขา)
- การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเหตุผล
- ความสามารถในการใช้ภาษาทางการ สื่อความหมายอย่างเหมาะสม
- ความเป็นที่รู้จัก เคารพ
- ความมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถในการเข้าสังคม
- ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ
- ก้าวที่จะคิดทำหรือแสดงออก
- ความสามารถในการชักจูงใจและแนะนำผู้อื่น
- ความสามารถในการกีฬา
-
-
-
-

แบบสำรวจภาวะผู้นำ

แบบสำรวจนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสำรวจภาวะผู้นำ จำนวน 39 ข้อ

ส่วนที่ 1

โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง () หน้าข้อความที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนตามความเป็นจริง

1. ชื่อโรงเรียน.....
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. กิจกรรมที่ชอบหรือมีความสามารถพิเศษ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () คนตรี
 - () ร้องเพลง
 - () เล่นกีฬาและเกม
 - () กิจกรรมทางศาสนา
 - () อ่านหนังสือ
 - () ทำกรบ้าน
 - () งานของชุมนุมต่าง ๆ
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
4. เคยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () หัวหน้าห้อง
 - () หัวหน้าทีมกีฬา
 - () หัวหน้าวงดนตรี
 - () นายหมวดลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี
 - () ประธานกลุ่มทำงานในการเรียนวิชาต่าง ๆ
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....

5. เคยได้รับมอบหมายจากครูให้ทำงานต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ได้รับเลือกเป็นตัวแทนไปตอบปัญหา
- () ทำการฝีมือแสดงในงานของโรงเรียน
- () ได้รับเลือกเป็นตัวแทนกล่าวขอบคุณในวาระต่าง ๆ
- () เป็นตัวแทนในการแสดงของโรงเรียนในงานต่าง ๆ
- () อื่น ๆ (ระบุ).....
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

6. เคยได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองให้ทำงานต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ดูแลบ้านเมื่อผู้ปกครองไม่อยู่
- () ทำงานบ้าน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2

คำแนะนำในการตอบแบบสำรวจ

1. แบบสำรวจแต่ละข้อต่อไปนี้ อธิบายให้นักเรียนทราบเหตุการณ์หนึ่ง ๆ
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่นักเรียนคิดว่าจะปฏิบัติจริงถ้าอยู่ในสถานการณ์นั้น
3. คำตอบแต่ละข้อไม่มีถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นหรือเคยปฏิบัติมาไม่เหมือนกัน
4. ขอให้นักเรียนตอบแบบสำรวจนี้ทุกข้อ เพราะแต่ละข้อมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

การตอบ แบบสำรวจนี้มีทั้งหมด 39 ข้อ แต่ละข้อมี 4 คำตอบ โปรดกาเครื่องหมาย X ใต้ตัวอักษร ก. ข. ค. และ ง. ที่นักเรียนต้องการเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว โดยให้กาลงในแบบสำรวจนี้

ตัวอย่างคำถาม

- (๐) เวลาที่นัยนาไม่อยู่เพื่อน ๆ มักหยิบสิ่งของของนัยนาไปใช้เสมอ ถ้านักเรียนเป็นนัยนา นักเรียนจะอย่างไร
- ก. เก็บของส่วนตัวให้มิดชิด
 - ข. เตือนเพื่อนไม่ให้ทำเช่นนั้น
 - ค. บอกเพื่อนให้ขอยืมของก่อนนำไปใช้
 - ง. อนุญาตให้นำไปใช้ได้แต่ให้นำมาเก็บไว้ที่เดิม

ตัวอย่างในการตอบคำถาม

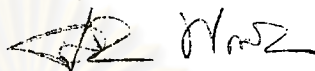
(๐) ก. ~~X~~ ค. ง.

ถ้านักเรียนกาข้อ ข. แล้วเปลี่ยนใจเลือกข้อใหม่ ให้วงกลมล้อมรอบข้อที่ไม่ต้องการ แล้วไปกาเครื่องหมาย X ในข้อใหม่ ดังตัวอย่าง

(๐) ก. ~~(X)~~ ค. ~~X~~

คำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาคั้งนี้
และคำตอบนี้จะไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล ขอให้นักเรียนสบายใจในการตอบ
แบบสำรวจ และตอบแบบสำรวจนี้อย่างจริงจัง

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

(นางสาวจวงจันทน์ พวงจันทน์แดง)

1. นักเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้านักเรียนในการจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งของโรงเรียน นักเรียนควรจะเริ่มดำเนินงานในขั้นแรกอย่างไร
 - ก. ขอให้ครูที่ปรึกษาแนะนำและช่วยวางแผนงาน
 - ข. ศึกษางานที่เคยทำกันมาแล้วจึงวางแผนงาน
 - ค. ประชุมวางแผนร่วมกับคณะกรรมการนักเรียน
 - ง. แจงรายละเอียดข้อหาชิกทราบเพื่อขอความร่วมมือ
2. ขวติคเป็นประธานนักเรียน ได้รับมอบหมายให้จัดงานวันเด็กขึ้นภายในโรงเรียน เมื่อมอบหมายงานให้สมาชิกเรียบร้อยแล้ว ตัวขวติคเองจะทำอย่างไร
 - ก. ควบคุมการทำงานของแต่ละฝ่ายอย่างใกล้ชิด
 - ข. อำนวยความสะดวกให้แต่ละฝ่ายเมื่อเขาต้องการ
 - ค. ติดตามผลโดยสังเกต แต่ไม่เข้าไปก้าวกาย
 - ง. ติดตามผลและช่วยเหลือการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายเป็นระยะ
3. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานเดี่ยวขึ้นหนึ่ง นักเรียนคิดจะทำอย่างไรก่อน
 - ก. ขอคำแนะนำจากครุเล็กน้อยก่อนลงมือทำ
 - ข. คุยาเพื่อน ๆ ทำอย่างไรแล้วทดลองทำบาง
 - ค. ทดลองทำเองด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เห็นว่าดีที่สุด
 - ง. ทำด้วยวิธีที่เคยทำมา

4. ในช่วงเวลาพักเขียนนักเรียนต้องการให้กลุ่มรวมอภิปรายงานให้ทำในลักษณะใด
- ให้เขียนภาพอิสระที่คิดขึ้นเอง
 - ให้ครูวาดเป็นแบบแล้วให้นักเรียนวาดตาม
 - ให้ครูแนะนำว่าจะวาดอะไรไต่ข้างแล้วแบ่งกลุ่มทำงานตามความสนใจ
 - ช่วยกันเสนอความคิดเห็นและเลือกความคิดเห็นที่ดีที่สุด
5. ในการประชุมครั้งหนึ่ง คณะกรรมการมีความเห็นแตกแยกเป็นหลายฝ่ายไม่สามารถหาข้อยุติได้ ถ้านักเรียนเป็นประธานการประชุม นักเรียนจะอย่างไร
- ขอใ้ครูเป็นผู้ตัดสิน
 - แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่ม แล้วให้อภิปรายหาข้อสรุป
 - ขอทราบข้อมูลจากแต่ละฝ่าย แล้วพิจารณาตัดสินใจเอง
 - แต่งตั้งกรรมการขึ้นพิจารณาปัญหานี้ หลังการประชุมคราวนี้
6. นักเรียนชั้น ป.5 ปลุกผักสวนครัวไว้หลายแปลง ขณะที่เศษหัวหน้ห้องกำลังรคนำผักอยู่กับเพื่อน ๆ มีเด็กมาขอผักไปให้แม่ประกอบอาหารเพราะไม่มีเงินซื้อเศษจะอย่างไร
- สอบถามเด็กคนนั้นจนแน่ใจว่าจริงจึงให้ผัก
 - เก็บผักในแปลงของตนให้เพราะรู้สึกสงสาร
 - ขอความเห็นจากเพื่อนๆ ว่าควรให้ผักแก่เด็กหรือไม่
 - ถามเพื่อน ๆ ว่าจะให้หรือไม่เพราะตนไม่กล้าตัดสินใจ
7. ในการแข่งขันวิ่งผลัด 4 คน สุภาและนัยนาต้องการวิ่งเข้าเส้นชัย วิยะดาซึ่งเป็นหัวหน้าทีมจะอย่างไร
- ขอร้องให้ครูควบคุมทีมเป็นผู้ตัดสิน
 - ใจวีธีเสียทาย ใครชนะก็เป็นผู้ไ้วิ่ง
 - ชี้แจงให้ทั้งสองเห็นความสำคัญของการวิ่งในจุดเริ่มต้น
 - ให้ทั้งสองเลือกว่าจะวิ่งเข้าเส้นชัยในรอบนี้หรือรอบต่อไป

8. ในตอนพักเที่ยง นักเรียนหญิงจับกลุ่มเล่นวิ่งเหยาะ กลุ่มของมานีชนะ แต่กลุ่มของสมศรีไม่ยอมแพ้และบอกว่ากลุ่มของมานีเล่นโกง เกิดการโต้เถียงกันขึ้น หัวหน้ากลุ่มจะทำอย่างไร
- ให้แข่งขันกันใหม่
 - ปรับโทษกลุ่มของมานีเป็นฝ่ายแพ้
 - ให้ลงมติว่าจะทำอย่างไรกันต่อไป
 - ให้เลิกเล่นเพราะไม่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
9. พงษ์ศักดิ์ เห็นวิชัยถูกนาฬิกาซึ่งเหมือนกันกับของคนที่หายไป จึงบอกให้หัวหน้าชั้นทราบ หัวหน้าจะทำอย่างไร
- รายงานเรื่องนี้ให้ครูประจำชั้นทราบ
 - ขอร้องวิชัยให้คืนนาฬิกาให้พงษ์ศักดิ์
 - หารายละเอียดเกี่ยวกับนาฬิกาของวิชัย
 - ถามวิชัยว่านาฬิกาเป็นนาฬิกาที่เก็บได้ไหมหรือไม่
10. ในการประกวดพานวันไหว้ครู บรรรเจิดคิดว่าพานของชั้นคนทำได้ดีที่สุด แต่ปรากฏว่าพานของชั้นนี้ไม่ได้รับรางวัลอะไรเลย บรรรเจิดหัวหน้าชั้นจะทำอย่างไร
- พิจารณาขอบกพร่องของพานตน
 - วิจารณ์ผลการตัดสินกับเพื่อน ๆ
 - ขอให้ครูอธิบายขอบกพร่องของพานตน
 - ตรวจสอบคะแนนที่กรรมการให้ไว้ว่ารวมถูกต้องหรือไม่
11. ชนะเป็นหัวหน้ากลุ่มทำงานชิ้นหนึ่ง เพื่อน ๆ ขอให้ชนะเป็นผู้ออกไปรายงานหน้าชั้น แต่ชนะเป็นคนพูดไม่เก่ง ชนะจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธ เพราะทำหน้าที่ประธานแล้ว
 - ขอให้กลุ่มเลือกผู้อื่นออกไปรายงาน
 - รับทำหน้าที่นี้ โดยเตรียมรายละเอียดที่จะพูดไว้
 - ขอให้เพื่อนออกไปรายงานหน้าชั้นร่วมกับคนอื่นอีก 1 คน

12. เมื่อได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม นักเรียนมักจะมีความรู้สึกอย่างไร
- ภาคภูมิใจและตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด
 - มีความกังวลใจ แต่ก็ตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด
 - จะลองทำดูแม้วางงานอาจจะไม่ดีเท่าที่ควร
 - เฉย ๆ เพราะคงทำหน้าที่น้อย ๆ
13. สมศักดิ์กับสุรพลไปคุุหนังกีทางโรงเรียนจ้คชั้น มีคนเข้าคิวซื้อตัวยาวมาก บังเอิญเห็นเคชเขาคิวอยู่คนแถว สมศักดิ์เกรงว่าตัวจะหมด สุรพลจะทำอย่างไร
- ไม่ฝากเคชซื้อตัวเพราะเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น
 - ฝากเคชซื้อตัวเพราะคิดว่าคนอื่นก็งทำเช่นนี้
 - ไม่ฝากเคชซื้อตัวเพราะควรเข้าคิวตามลำดับก่อนหลัง
 - ฝากเคชซื้อตัว เพราะถ้าไม่ทำเช่นนี้อาจไม่ได้ดู
14. ครูมอบหมายให้ชรินทร์ทำงานกลุ่ม ชรินทร์เป็นหัวหน้ากลุ่ม ๆ หนึ่ง ได้พบว่า สมหมายไม่ยอมทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ชรินทร์จะทำอย่างไร
- ตักเตือนสมหมายว่าควรรับผิดชอบหน้าที่
 - ถามว่ามีปัญหาอะไร แล้วช่วยแก้ไขข้อขัดข้องให้
 - ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงานให้สมหมายเข้าใจ
 - บอกสมหมายว่าตนอาจจะตัดชื่อคนที่ไม่ให้ความร่วมมือออกจากกลุ่ม
15. อุกมเป็นหัวหน้ากลุ่ม อุกมจะทำอย่างไรสมาชิกในกลุ่มจึงจะให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี
- ให้ทุกคนเลือกทำงานตามความสนใจ
 - ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ที่มีผลงานดีเกิน
 - ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตกลงวางแผนงาน
 - คอยประสานความสัมพันธ์ของสมาชิกผู้ร่วมงาน

16. โรงเรียนขอให้นักเรียนมาร่วมกันพัฒนาโรงเรียนในวันเสาร์ เกริกหัวหน้าห้อง บังเอิญไปพบเพื่อนกลุ่มหนึ่งหลบไปเล่นหลังโรงเรียน เกริกจะอย่างไร
- ขอร้องให้เพื่อนไปทำงานให้เสร็จเสียก่อน
 - พูดขอร้องให้เพื่อนเห็นความสำคัญของงาน
 - บอกเพื่อน ๆ ว่าครุใหม่ตามไปทำงาน
 - บอกเพื่อน ๆ ว่าถ้าไม่ไปทำงานจะรายงานให้ครูทราบ
17. ประธานนักเรียนมีเรื่องทวนจะแจ้งให้คณะกรรมการนักเรียนทราบเกี่ยวกับการจัดงานวันลอยกระทงและต้องการให้คณะกรรมการนักเรียนมาประชุมในวันเสาร์ ประธานจะอย่างไร
- รีบไปบอกทุกคนด้วยตนเอง
 - ขอให้กรรมการแต่ละคนบอกต่อ ๆ กันไป
 - เขียนจดหมายเวียนให้ทุกคนลงนามรับทราบ
 - เขียนโน้ตและฝากเพื่อน ๆ นำไปให้คณะกรรมการทุกคน
18. มาลัยเป็นคนเรียนอ่อน ในการสอบครั้งหนึ่งครุรวมคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ของมาลัยเกินไป 9 คะแนน ถ้าแต่คะแนนให้ตรงกับความจริง มาลัยจะสอบตกในคราวนี้ มาลัยจะอย่างไร
- ทำเฉยเพราะครุผิดเองและไม่มีใครทราบ
 - แก้คำตอบให้ตรงกับคะแนนที่ได้โดยไม่ให้ใครทราบ
 - แจ้งให้ครุทราบเพื่อตรวจสอบคะแนนว่าผิดจริงหรือไม่
 - แก้คะแนนที่ครุเขียนผิดให้ตรงกับความเป็นจริงแล้วไปบอกครุ
19. นายยอดเป็นพ่อค้าที่ชอบเอาเปรียบลูกค้า วันหนึ่งสำราญไปซื้อของที่ร้านของนายยอด นายยอดทอนเงินให้เกินจำนวน สำราญจะอย่างไร
- คืนเงินให้แก่นายยอด
 - บอกให้นายยอดคิดเงินใหม่
 - รับเงินทอนเพราะเป็นความผิดของนายยอดเอง
 - รับเงินออกจากร้าน เพราะนายยอดชอบเอาเปรียบผู้อื่น

20. สมใจเป็นหัวหน้าทีมแชร์บอล สมาชิกคนหนึ่งในทีมได้บอกแผนที่จะเล่นไ้ก่อนถึงวันเล่นจริง สมใจจะทำอย่างไร
- คัดเขาออกจากกลุ่มผู้เล่น
 - รายงานให้ครูผู้ควบคุมทีมทราบ
 - เตือนให้สมาชิกผู้นั้นเล่นตามกติกา มิฉะนั้นจะไม่ให้ลงแข่งขัน
 - ปล่อยให้เขาเล่นเพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของกรรมการจะตัดสินเอง
21. เมื่อเกิดการตีของหายขึ้นในชั้น ทุกคนมักใจเชื่อว่าสวรรค์ซึ่งมีฐานะยากจนเป็นคนเอาไป แต่วิธีซึ่งเป็นหัวหน้าชั้นคิดว่าสวรรค์คงไม่ทำเช่นนั้น วิธีจะทำอย่างไร
- ยืนยันความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับความประหลาดของสวรรค์กับครู
 - ขอร้องครูว่าอย่าควลงโทษสวรรค์จนกว่าจะได้ความจริง
 - ช่วยสืบหาข้อเท็จจริงจนกว่าจะได้ข้อโมยที่แท้จริง
 - วางเฉยเพราะตนไม่ได้เห็นเหตุการณ์ด้วยตนเอง
22. แต่งโมกับส้มโอไม่ถูกกัน เมื่อส้มโอทำงานพลาด แต่งโมจึงถือโอกาสพุดจาคอนแและ เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้ากลุ่ม จะทำอย่างไร
- เจรจาทันทียอมความกัน
 - วางเฉยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว
 - ตำหนิแต่งโมว่าไม่ควรก่อเรื่องขึ้นมา
 - เตือนส้มโอว่าแต่งโมพูดความจริงไม่น่าโกรธ
23. คำเล่นของเล่นอยู่กับเพื่อน ๆ เชี่ยวมาพบเข้าจึงขอเล่นด้วย คำไม่ยอมให้เล่นจึงถูกเชียวชกหน้า ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าและอยู่ในเหตุการณ์นี้ จะทำอย่างไร
- ตักเตือนทั้งสองคนแล้วให้เลิกกันไป
 - วางเฉยไม่เอาผิดกับผู้ใด เพราะต่างก็ผิด
 - ขอร้องให้เชียวไปเล่นที่อื่นและบอกให้คำใจเย็น ๆ
 - ขอร้องให้เชียวขอโทษคำ

24. สมใจตั้งใจว่าจะนำเงินซึ่งเหลือจากค่าขนมที่รวบรวมไว้ได้ 250 บาท ไปซื้อเสื้อสำหรับใส่ในงานวันเกิดของตน บังเอิญญาติมาขอยืมเงิน 100 บาท ไปซื้อยาให้แม่ซึ่งกำลังป่วย สมใจจะทำอย่างไร
- ให้ญาติขอยืมเงินตามจำนวนที่ต้องการ
 - แบ่งเงินให้ญาติขอยืม 50 บาทและขอร้องให้รับนำเงินมาคืน
 - บอกสมใจว่าคนที่ขยืมเป็นประจำเป็นจะทองใช้เงินเหมือนกัน
 - ขอยืมเงินจากเพื่อนคนอื่น ๆ มามอบให้ญาติ
25. วารีเป็นคนเรียนเก่ง เมื่อใกล้จะถึงกำหนดสอบ กลัวซึ่งเป็นเด็กเกเร เคยกลั่นแกล้งวารีเสมอ ไ้มาขอร้องให้วารีช่วยอธิบายเลขให้ วารีจะทำอย่างไร
- รับปากว่าจะช่วยทบทวนให้ตามีเวลา
 - ช่วยอธิบายเลขให้กลัวความเห็นใจ
 - ช่วยอธิบายเลขให้ โดยมีขอแม่ว่าจะรังแกคนอื่นไม่ได้
 - บอกกลัวว่าให้ไปหาคนอื่นอธิบายให้ เพราะตนมีงานจะต้องทำอีกมาก
26. กัลยาเป็นหัวหน้าชั้น กัลยาทราบว่าสาดี เพื่อนร่วมชั้นมีฐานะยากจน วันนี้สาดีไม่มีอาหารกลางวันทาน กัลยาจะทำอย่างไร
- ให้ยืมเงินซื้ออาหาร
 - บอกให้ครูประจำชั้นทราบ
 - ชวนสาดีทานอาหารกลางวันกับตน
 - ขอให้เพื่อน ๆ แบ่งอาหารให้สาดีคนละเล็กน้อย
27. สมชายเป็นคนรูปร่างเล็กไม่เคยใส่เสื้อกันหนาวมาโรงเรียนเลย วันหนึ่งออกอากาศหนาวจัด หัวหน้าชั้นเห็นสมชายมีอาการหนาวสั่น หัวหน้าจะทำอย่างไร
- ปรึกษาเรื่องนี้กับครูเพื่อหาทางช่วยเหลือสมชาย
 - เลือกเสื้อที่ตนคิดว่าสมชายจะใช้ได้มามอบให้สมชาย
 - ขอให้เพื่อนที่มีฐานะดีในห้องใจให้ความช่วยเหลือแก่สมชาย
 - ขอรับบริจาค เสื้อกันหนาวจากเพื่อนร่วมชั้นมามอบให้สมชาย

28. ในการแข่งขันแร็บบอล ทีมของอุคมเสียเปรียบคู่แข่งหลายประการ ในครั้งแรกทำคะแนนได้น้อยกว่ามากและถูกกองเชียร์ของฝ่ายตรงข้ามโห่เยาะเย้ย อุคมจะทำอย่างไร
- ให้กำลังใจเพื่อนและขอร้องให้เล่นต่อไป
 - พยายามเล่นให้ดีที่สุดเพื่อทำคะแนนเพิ่ม
 - เล่นต่อไป เพราะอีกไม่นานก็จะหมดเวลาการแข่งขันแล้ว
 - ปรึกษากับเพื่อนว่าจะเล่นหรือเลิกเพราะอย่างไรก็คงจะแพ้อยู่แล้ว
29. สุรพลคิดประคิษฐานควายไม่ไปประกวด ปรากฏว่ามีปัญหาในการทำเนื่องจากไม่เคยทำมาก่อน สุรพลจะทำอย่างไร
- ขอร้องให้เพื่อนที่เก่งกว่าตนมาช่วย
 - สอบถามและฝึกหัดจากผู้ที่ชำนาญแล้วลงมือทำ
 - พยายามทำและแก้ไขจนกว่าจะสำเร็จ
 - เปลี่ยนไปประคิษฐานอย่างอื่นที่สามารถทำได้
30. ครูแจกสื่อซึ่งทางราชการจัดไว้ให้แจกแก่เด็กยากจน อารยาหัวหน้าห้องอยากได้สื่อจึงไปขอลาจากครู ต่อมาโคททราบว่ามานี้เพื่อนร่วมชั้นซึ่งยากจนมากยิ่งขึ้นไม่ได้รับแจกสื่อ อารยาจะทำอย่างไร
- มอบสื่อที่ตนรับมาใหม่นี้เพราะตนยังมีสื่ออีกหลายตัว
 - บอกครูว่าถ้าโรงเรียนไม่มีสื่อแจกแล้ว ตนก็จะมอบสื่อใหม่นี้
 - ถามเพื่อนว่าใครมีสื่อหลายตัวให้เสียสละใหม่นี้ก่อน
 - ขอร้องเพื่อนที่มีสื่อหลายตัวให้เสียสละใหม่นี้ก่อน
31. กบเป็นเด็กที่ตัวโตและเกเรที่สุดในชั้น วันหนึ่งกบเหยียบเปลือกกล้วยล้มล้มลงเพื่อน ๆ พากันหัวเราะเยาะ หัวหน้าห้องมาพบเขาจะทำอย่างไร
- เข้าไปถามว่าเจ็บที่ไหนหรือไม่
 - ช่วยพากันไปทำความสะอาดร่างกาย
 - ขอร้องเพื่อน ๆ ไม่ให้ทำเช่นนั้น
 - ช่วยพากันออกไปจากบริเวณนั้น เพราะกบอาจอาย

32. หัวหน้าชั้น ป.5 ก. เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการนักเรียนเกี่ยวกับการจัดงานกีฬาสี หัวหน้าชั้นจะอย่างไร เมื่อเข้าร่วมประชุม
- แสดงความคิดเห็นใหม่มากที่สุด
 - แสดงความคิดเห็นเมื่อเห็นวามสมควร
 - เมื่อไม่เห็นด้วยก็จะหลีกเลี่ยงการโต้แย้ง
 - เมื่อเสนอความคิดเห็นอะไรไปแล้วก็จะยืนยันความคิดเห็นนั้น
33. อุทุมพร เป็นหัวหน้านักเรียน ได้รับเชิญไปงานสังสรรค์ระหว่างคณะกรรมการระหว่างโรงเรียนอุทุมพรจะอย่างไร
- แต่งตั้งให้สวยและเด่นที่สุดในงาน
 - แต่งตัวให้เหมาะสมกับงาน
 - ไม่คิดว่าเป็นงานพิเศษ แต่งตัวตามสบาย
 - คาดว่าเป็นงาน ๗ แต่งตัวอย่างไรก็แต่งอย่างนั้น
34. ในระยะใกล้สอบครบหมายให้นักเรียนคนคนจ่าทำรายงาน หัวหน้ากลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นหัวหน้านักเรียนได้รับมอบหมายงานพิเศษจากครูใหญ่ชั้นหนึ่ง ทำให้มีงานยุ่งมาก หัวหน้าจะอย่างไร
- ตั้งใจทำงานทุกอย่างอย่างจริงจังและเรียบร้อย
 - ทำงานทุกอย่างเพื่อให้เสร็จทันกำหนดส่ง
 - บอกครูวางแผนยุ่งมากขอเลื่อนกำหนดส่งเป็นพิเศษ
 - ทำงานของครูใหญ่ให้เรียบร้อยก่อน งานกลุ่มก็มอบหมายให้เพื่อนทำไปก่อน
35. วารุณีได้รับมอบหมายจากครูประจำชั้นให้ทำหน้าที่เก็บเงินค่าเอกสารประกอบบทเรียน เมื่อรวบรวมเงินแล้วปรากฏว่าเงินขาดหายไป 20 บาท วารุณีจะอย่างไร
- นำเงินที่เก็บได้ทั้งหมดส่งครู
 - ออกเงินชดเชยเงินที่ขาดหายไป
 - แจ้งเรื่องนี้ให้ครูประจำชั้นทราบ
 - เฉลี่ยเงินคนละเล็กน้อยกับเพื่อน ๆ ชดเชยเงินที่หายไป

36. เมื่อมีการประชุมหลังจากการจัดงานสังสรรค์ ปรีชามีหลักฐานเกี่ยวกับการจ่ายเงินของจรัลซึ่งเป็นเหรียญกษาปณ์ไม่ตรงกับแผนงานที่กำหนดไว้ ปรีชาจะทำอย่างไร

- ก. ขอให้ประธานให้เหรียญกษาปณ์แจ้งการจ่ายเงินในที่ประชุม
- ข. ไม่ถามเพราะจรัลจะเสียหน้าและอาจโกรธเคืองตน
- ค. ไม่ถามในที่ประชุมเพราะจะถามเป็นการส่วนตัวได้เนื่องจากเป็นเพื่อนสนิท
- ง. เขียนเรื่องนี้ใส่กระดาษถามประธานเพราะตนเกรงใจจรัลซึ่งเป็นเพื่อนสนิท

37. ในการทำงานกลุ่ม อรชุนไม่แสดงความคิดเห็นอะไรเลย สุชาติหัวหน้ากลุ่มจะทำอย่างไร

- ก. ขอร้องให้อรชุนแสดงความคิดเห็น
- ข. คำนิว่าบางคนไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่มเลย
- ค. วางเฉย เพราะไม่เป็นการสมควรที่จะตำหนิเพื่อน
- ง. ชักถามความคิดเห็นโดยระบุให้อรชุนตอบ

38. สมพร เป็นหัวหน้าชั้น วันหนึ่งขณะพักรับประทานอาหารกลางวัน ไคยีนเพื่อนร่วมชั้นวิจารณ์การทำงานของคุณ สมพรจะทำอย่างไร

- ก. เก็บความไม่พอใจเพื่อนไว้ในใจเงียบ ๆ
- ข. ไม่สนใจ และปล่อยให้เรื่องนั้นผ่านไป
- ค. นำคำวิพากษ์วิจารณ์นั้นมาพิจารณา
- ง. เขาไปปรับความเข้าใจกับเพื่อน

39. เมื่อครูให้ทำงานกลุ่ม เพื่อน ๆ ต่างไม่ยอมให้เจริญรวมกลุ่ม เจริญจะทำอย่างไร

- ก. ไม่เขากลุ่มกับเพื่อนจนกว่าครูจะหากกลุ่มให้
- ข. เก็บความรู้สึกไม่พอใจไว้โดยไม่พูดอะไร
- ค. พุดขอร้องให้เพื่อนยอมรับตนเขากลุ่มทำงานด้วย
- ง. ถ้าเพื่อน ๆ ทำเช่นนี้ตนก็ไม่อยากยุ่ง จะหากกลุ่มใหม่

โดย

แบบสำรวจภาวะผู้นำของนักเรียน

ตัวเลขในตารางคือ ระดับพฤติกรรมที่ใช้ในการตรวจคำตอบของนักเรียน
ในการตอบแบบสำรวจ

สถานการณ์ ที่	คำตอบ				สถานการณ์ ที่	คำตอบ			
	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1	2	3	4	1	21	2	3	4	1
2	1	3	2	4	22	4	2	3	1
3	2	4	3	1	23	4	1	3	2
4	3	1	2	4	24	4	3	1	2
5	1	3	2	4	25	2	4	3	1
6	4	2	3	1	26	3	1	4	2
7	2	1	4	3	27	2	4	1	3
8	3	2	4	1	28	3	4	2	1
9	2	1	4	3	29	2	3	4	1
10	4	1	3	2	30	4	3	2	1
11	1	2	4	3	31	2	3	4	1
12	4	2	1	3	32	3	4	1	2
13	3	2	4	1	33	1	4	3	2
14	2	4	3	1	34	4	3	1	2
15	3	1	4	2	35	1	4	3	2
16	3	4	2	1	36	4	1	2	3
17	1	2	4	3	37	3	2	1	4
18	2	1	4	3	38	3	1	4	2
19	4	3	2	1	39	1	3	4	2
20	2	3	4	1					

ค่า t - test รายข้อ

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	3.66	21	2.84
2	2.33	22	3.11
3	4.09	23	2.48
4	3.48	24	3.17
5	2.44	25	3.66
6	2.47	26	2.34
7	4.65	27	3.54
8	4.67	28	3.57
9	2.14	29	3.15
10	3.18	30	3.28
11	2.92	31	2.73
12	2.11	32	4.33
13	2.47	33	3.38
14	2.83	34	3.37
15	2.65	35	2.6
16	7	36	2.69
17	3.47	37	3.77
18	2.81	38	2.47
19	2.73	39	2.83
20	2.32		

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้วิจัย นางสาวจวงจันทร์ พวงจันทร์แดง เกิดวันที่ 18 ธันวาคม 2496
 อำเภอพานอย จังหวัดน่าน วุฒิกการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก พ.ศ.2520 ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ช่วยราชการ
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุน
 การวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2,200 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย